

Il-Knisja ta' Marija Annunzjata ġewwa Hal Balzan

Roderick Busuttill

F'Hal Balzan, kif nsibu f'xi rhula ohra f'Malta nsibu grupp ta' tliet knejjes li nbnew viċin xulxin. Dawn huma l-knisja ta' Santa Marija Annunzjata, il-knisja ta' Santu Rokku u l-knisja ta' San Anard. It-triq fejn jinsabu dawn it-tliet knejjes f'Hal Balzan hadet l-isem minnhom u hi msemmija "Trijq it-Tliet Knejjes". F'dan l-artiklu se nitkellmu fuq dik iddedikata lil Marija Annunzjata.

Din il-knisja nbriet fl-iktar parti popolata tar-rahal, jiġifieri fil-qalba ta' Hal Balzan. Fl-atti tal-viżta ta' Monsinjur Dusina nsibu li l-knisja nbriet fis-seklu 16 u li mill-bidu kienet iddedikata lil Marija Annunziata, li sal-lum ghadha t-titolari tal-knisja parrokkjali ta' Hal Balzan. Skont il-Professor Stanley Fiorini jista' jkun li din il-knisja tmur lura sal-hmistax-il seklu. Ta' min isemmi wkoll li fl-1575 Monsinjur Dusina kien waqqaf il-Fratellenza tas-Santissimu Sagrament f'din il-knisja.

L-Isqof Cagliares, li żar din il-knisja fl-1615, jgħid li l-bieb ta' din il-knisja kien iħares lejn il-punent; isemmi ukoll li quddiemha kien hemm ċimiterju kbir.

Il-knisja tal-Lunzjata (xellug) u l-knisja ta' Santu Rokku (lemin)

Fl-1673, fil-viżta pastorali tiegħu, l-Isqof Lorenzo Astiria, ordna li wħud mill-katavri li kien hemm f'din il-knisja jiġu ttrasportati lejn il-knisja parrokkjali l-ġdida. Fost dawk li kienu ndifnu f'din il-knisja nsibu lil Dun Adrijanu Zarb, li kien l-ewwel kappillan ta' Hal Balzan, meta r-rahal sar parroċċa fl-1655. Peress li z-zuntier tal-knisja ma baqax jintuża għad-dfin, fl-1673 ttella' salib quddiem l-knisja li ghadna narawh sal-lum.

Iktar informazzjoni fuq din il-knisja nsibuhom fl-atti tal-viżta pastorali tal-Isqof David Cocco Palmieri li kien żar il-knisja fl-1686. Hu jsemmi

li l-knisja issa kellha tliet bibien. Hu jżid li minn dan il-bieb tgħaddi għal ġol-knisja l-oħra ta' maġenbha, dik ta' San Anard.

Il-Knisja minn barra u minn ġewwa

Minn meta nbriet sal-lum, din il-knisja baqgħet tgawdi l-originalità tagħha minn barra. L-istil tal-faċċata hu sempliċi hafna, mingħajr disinji. Dan hu l-istil tipiku ta' kif kienu jinbnew il-knejjes fis-sittax-il seklu.

Il-knisja minn ġewwa ghadha tgawdi l-istat originali tagħha, għax fortunatament ma tantx sarilha tibdil.

Great Discounts All Year Long

Emtes Stationery

Full Colour Photocopying
Printing from PenDrives & CD/DVD
Book Covering, Binding & Lamination
Computer Ink Cartridges & Refilling
Computer Media
Cards, Gifts, Toys, Books
Me to You Stuff & Much More

William Baker Str. Gudja
Tel: 21 891 305 / Mob: 99 461 305

Di Carlo
Trijq William Baker, Gudja
Dolceria & Pasticceria
Telephone: 21800772

Il-ħanut li hu mghammar b'kull kwalità ta' kejkiet, gateaux, ċikkulata u kull xorta ta' confectionery items maħduma minn Peppi Primavera f'ambjent t'arja kkondizzjonata.

Għall-aqwa u l-aħjar, żuru Di Carlo Dolceria

Il-knisja fiha sitt hnejjiet li ġejjin għall-ponta. Bejn arkata u ohra nsibu bankijiet tal-ġebel. L-unika haġa li nbidlet huwa l-artal maġġur li fil-bidu kien qiegħed mal-faċċata u wara hafna żmien, l-ahħar hnejja nġhalqet u l-artal tressaq 'il quddiem biex warajh setgħet issir sagristija. Illum il-ġurnata, il-knisja għandha altar wiehed iddedikat lil Marija Annunzjata. L-altar huwa tal-ġebel bi skannell tal-injam indurat u bi prospettiva sabiħa - tal-injam ukoll - b'pittura antika tal-Lunzjata, xogħol artist mhux magħruf.

Illum il-ġurnata, il-knisja tal-Lunzjata tintuża għal xi attivitajiet kulturali u wirjiet sagri li jsiru minn żmien għal żmien. Tajjeb li jingħad ukoll li din il-knisja kienet fiċ-ċentru taċ-ċelebrazzjonijiet li saru f'Hal Balzan nhar l-14 ta' Awwissu 2005 f'għeluq it-350 sena mit-twaqqif tal-parroċċa. Dakinhar kienet inkixfet irhama kummemorattiva qrib il-knisja biex tfakkar dan l-avveniment storiku.

Iżda fuq kollox, din il-knisja hija marbuta mal-festa liturġika tal-Lunzjata fejn sal-lum għadha ssir quddies nhar il-25 ta' Marzu.

Iktar informazzjoni fuq din il-knisja tinsab fis-sit www.kappellimaltin.com

Biblijografija

- “Hal Balzan – Ġrajjetu sal-1999” – Dun Ġwann Dimech – Pubblikazzjoni Kunsill Lokali Hal Balzan 2004
- “Hal Balzan u l-Lunzjata” – Carmel Bezzina (2011)

Ritratti ta' Caroline Busuttil

Dehra ġenerali ta' Triq it-Tliet Knejjes

Dehra tal-Knisja tal-Lunzjata minn ġewwa

The Butcher Shop
 (Prop. Kevin Galea) *Free Deliveries*

We personally pick all meat to guarantee excellence at your table

William Baker Street, Gudja
Tel: 27 382 716

Serving you is our pleasure

MORE THAN JUST LIGHTS

LIGHT & SHADE

WE CREATE, DESIGN AND LIGHT UP YOUR IDEAS.

GHAXAQ ROAD, GUDJA TEL: 21806669 MOB: 79458984